

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 96

číslo: 19

8. května 2016

Cena: 8 Kč

Hrdina Pražského povstání

Fakticky jediným přímým podřízeným generála Karla Kutlvašra, který skutečně velel, organizoval a koordinoval nasazení jednotek v průběhu Pražského povstání, byl plukovník generálního štábu František Vejmelka, velitel povstaleckého úseku Praha-východ, člen rady starších náboženské obce ČČS(H) v Praze-Nuslích a pražského diecézního finančního výboru.

Francouzský legionář, bojovník proti nacismu a vězeň komunismu František Vejmelka se narodil 19. ledna 1895 v obci Kuřín. Vojskou uniformu si poprvé navlékl během první světové války, kdy byl povolán k službě v rakousko-uherské armádě. Netrvalo dlouho a zapálený český vlastenec byl na ruské frontě „zajat“, píše Jindřich Marek, který Vejmelkovo jméno vrátil zpět do naší historie. Po krátkém pobytu v zajetí vstoupil do I. srbské dobrovolnické divize a účastnil se bojů na dobudžské frontě. Po čtyřech měsících byl však těžce raněn (průstřel krku a bodná rána do prsou a břicha). Po vyléčení se spletitými cestami dostal k československým legiím do Francie a zúčastnil se bojů na západní frontě. Po návratu do vlasti se rozhodl pro vojenskou kariéru. Měl všechny předpoklady být úspěšným a schopným velitelem, což plně prokázal po vypuknutí Pražského povstání v květnu 1945. Svými nadřazenými byl hodnocen jako svědomitý, spolehlivý, pracovitý a vzdělaný důstojník (uměl několik cizích jazyků, hojně publikoval, vyučoval na vojenské škole). Po nacistické okupaci byl propuštěn ze svazku „československé armády v likvidaci“. Hned v roce 1939 se ve skupině „Holešovský“ zapojil do domácího odboje. Pro své kontakty na ilegální organizace byl opakovaně vyslýchán gestapem. Během okupace udržoval spojení i s vojenskou odbojovou skupinou „Bartoš“. V dubnu 1944 mu byla svěřena funkce budoucího velitele povstalecké oblasti Praha-východ. Nelehký úkol bravurně zvládl a patřil k nejschopnějším a neaktivnějším vyšším velitelům Pražského povstání. Ještě než se 5. května 1945 odebral na své velitelské stanoviště na Karlově, zúčastnil se jako náhradník přehlížení účtů zasedání nuselské rady starších ČČS(H). Ta na 6. května 1945 připravovala slavnostní bohoslužby k 25. výročí založení náboženské obce. Termín oslav byl v radě starších důkladně zvažován, neboť se počítalo s brzkým osvobozením Prahy. Nakonec si vzal slovo právě plk. gšt. František Vejmelka: „Vykonejte všechny přípravy, bude-li nutno slavnost odložit, o tom se

lid snadno dozví.“ A dodal: „Zmizím-li z Nuslí, o mě se nestarejte!“

František Vejmelka z Nuslí skutečně „zmizel“, aby mohl organizovat povstalecké jednotky na svém velitelském úseku, koordinovat jim úkoly, koordinovat stavbu barikád či ustanovit odpovědné velitele. O úspěšném zvládnutí svého úkolu referoval 5. června 1945 na zasedání nuselské rady starších ČČS(H). V roce 1947 byl František Vejmelka povýšen do hodnosti brigádního generála, o čemž se krátkou noticí zmínil i Český zápas. Po komunistickém převratu byl poslán bez udání důvodů na „zdravotní dovolenou“ a dán do výslužby. Když nemohl nikde najít uplatnění, ujala se ho opět nuselská náboženská obec, pro kterou začal konat úřednické a administrativní práce. Komunistický režim však zásluhy hrdinů druhého odboje neodpouštěl, neboť si uvědomoval, že má v osobnostech domácího a zahraničního protinacistického odboje výrazné protivníky. Bylo jen otázkou času, kdy bude František Vejmelka zatčen. Stalo se tak 9. března 1949. Ve vykonstruovaném politickém procesu byl nakonec zproštěn obžaloby. Po návratu z vazby byl však degradován na vojína v záloze! V roce 1951 se s rodinou odstěhoval do Ondřejova. Ani na venkově nezapomínal na svoji církev, když jako člen diecézního finančního výboru konal revize v náboženských obcích. O jeho víře a vztahu k ČČS(H) nejlépe vypovídá dopis, který poslal nuselské radě starších jako odpověď na její blahopřání ke generálskému povýšení: „*Děkuji všem bratrům za Vaše krásné a upřímné blahopřání k mému povýšení. Plnil jsem jen svoji povinnost a jsem šťasten, že řízením Božím bylo mi dopřáno, abych vždy byl schopen plnit úkol, jenž mně byl přičten. V naší církvi jsem stále a za všech okolností nacházeti největší oporu i v těch nejtěžších dobách, kdy navždy jsem ztratil mnoho svých spolupracovníků a kamarádů, a dokonce i svého syna. To si stále uvědomuji, a proto jsem mezi Vámi šťasten.*“

Martín Jindra

8. květen - Svátek matek

Někdy se přeče jenom z ciziny můžeme něčemu naučit; drobet přitom bručíme, že je to zbytečnost a kdesi cosi, ale drobet se také stydíme, že jsme na to už dávno nepřišli sami. Jako tenhle Svátek matek, který slavíme právě dnes, poprvé a jistě ne naposled... Naše mladé i staré maminky nejsou na tolik ohledů zvyklé, aby se jim zasvětil hnedle svátek jako svatým na nebi; a kdybyste jim šli do kuchyně blahopřát k jejich svátku, asi by se po vás ohnaly utěrkou a řekly by, ať si z nich neděláte blázny. Ale svátek maminek není pro blázny; jednou za rok bychom si měli vzpomínat, že ta tisíc a jedna práce, tisíc a jedna starost, jež tvoří život ženy-maminky, stojí za oslavu a uctění...

Karel Čapek

Magnificat - Mariin chvalo zpěv

KONTEXT TEXTU A UDÁLOSTÍ
Mariin chvalo zpěv - Magnificat (název odvozen od prvního slova latinské verze textu ve Vulgátě – L 1,46-55) je bezesporu nejvýznamnějším hymnem Nového zákona a křesťané si jej připomínají zejména v čase adventu, ale nejen v něm. Jedná se o biblický text, který prostoupil z Lukášova evangelia do liturgie a objevoval se v chválách galikánské církve již od roku 507, později se prosadil zvláště ve večerních bohoslužbách v rámci různých křesťanských tradic, a doložen je i v Sarumském breviáři z druhé poloviny 11. století. Žánrem zde máme oslavný hymnus, který připomíná žalmy a je zároveň lyrickým vyznáním. Tvoří součást Lukášovy oslavné rétoriky, která prostupuje celou první i druhou kapitolu evangelia, má slavnostní ráz, a nemá ho žádný jiný z evangelistů.

První kapitola Lukášova evangelia stojí na protikladných (antitetic-kých) vztazích a hlavními postavami jsou v ní ženy. Postavy se doplňují, ale zároveň stojí „proti sobě“. Neplodná Alžběta (z dcer Áronových, v Jeruzalémě) versus Marie Panna (prostá dívka z galilejského Nazareta). Avšak Marie je v kontrastu také k Zachariášovi, manželovi Alžběty. Zatímco on, kněz konající službu v jeruzalémském chrámu při oltáři, o andělově zvěstování pochybuje, Marie, v zapadlém koutu světa, ho pokorně přijímá a s Alžbětou radostně sdílí. V návaznosti i protikladu pak stojí také oba synové těchto vyvolených žen – Jan – „prorok Nejvyššího“ (L 1,76) a Ježíš – „Spasitel Kristus“ (L 2,11). Oba jsou v hymnech opěvováni, oba jsou přelomovými postavami a oba zemřou násilně a mladí. Jejich narozením nastává čas soudu

i spásy a Boží milosrdenství se naplnilo způsobem, který překonal vše dřívější. Jan „starou“ éru uzavírá, Ježíš „novou“ otevírá. Lukáš si dává maximálně záležet, aby bylo patrné, že se otevřela éra, k níž vzhlížela všechna pokolení a naplnily se sliby dané otcům. Magnificat, Benedictus (chvalo zpěv Zachariášův – L 1,67-79), modlitba Alžběty (L 1,42-45) či andělská zvěstování radostně ohlašují naplnění dávných očekávání a Boží mimořádnou přítomnost ve světě. Je to čas, kdy se Hospodinu děkuje, kdy se Hospodin chváli a radostně vyznává, neboť ukázal své záměry se světem a přišlo skrze něj spasení. Marie je představena jako „panna“ (ř. *parthenos*), což je pro Řeky a Lukášův svět, do kterého píše, dokonalý stav ženy. Je to dívka na vdávání, zralá pro manželství. Ten-

Pokračování na str. 3

Obnova v Broumově Božím milosrdenstvím

Broumovský klášter stojí na kraji ostrohu a vyhlíží jako pevnost. Je to místo slavné i temné historie. K té slavné odkazuje už sám vzhled dientzenhoferovské stavby – nedávno ve značně míře obnovené. O té temné stránce jsem se kdysi coby studentka dozvíдалa z rozhovorů s dominikánou P. Gabrielelem (1921-2005) a sestrou Angelikou. Otec Gabriel řekl, že by nikdy nečekal, že se právě tady v klášteře ještě někdy ocitne. Poprvé sem totiž byl násilně odveden v dubnové noci roku 1950, kdy byly při akci K přepadeny

Pokračování na str. 3

Měl Bůh ženu?

Tuto otázku položil archeolog a religionista William Dever v názvu jedné ze svých pozoruhodných studií a sám zde na ni také odpovídá. Kladně. A jako onen ženský protějšek Boha představuje kanaánskou (syropalestinskou) bohyni AŠERU, bohyni mateřství, kterou uctívaly také izraelské ženy v rámci lidového náboženství. Ačkoli se tato myšlenka zdá na první pohled „šílená“ vzhledem k obecnému povědomí, které má člověk vyrůstající v naší židovsko-křesťanské kultuře, posuďte sami v následujícím krátkém příspěvku, jestli je opravdu tak nesmyslná. Ostatně ani samotná Bible tuto ideu nepopírá, jen ji vidí v poněkud odlišném světle.

Pro tuto literaturu je charakteristické a i logické, že veškeré zmínky o bohyni jsou řečeny v polemickém kontextu. Nicméně právě tyto narážky - sice pronesené v negativním tónu, odsuzující bohyni i její symbol, dřevěný kůl či živý strom - odhalují běžnou praxi.

Vzpomínáte si na střetnutí Hospodina proroka Elijáše s proroky Baala a Ašery popsané v 1 Kr 18, kdy jde o to ukázat, který z bohů má skutečnou moc a který má nadále zůstat jediným bohem Izraele? Jde o jednu ze zmínek, kdy se jedná o vlastní jméno bohyně; nejčastější je však v Bibli případ, kdy se jedná o zmíněný symbol, který bohyni zastupuje, tak jako třeba v Dt 16,21, kde je řečeno *nevysaďte ašeru v blízkosti oltáře Hospodina*. Ašera obklopená nejrůznějšími kultovními předměty stála (či rostla) často na místech, která český překlad uvádí jako posvátná návrší.

Skutečná podobizna Ašery vytesaná ze dřeva stála podle některých badatelů přímo v jeruzalémském chrámu. Je prý možné, že za její instalaci na tomto posvátném místě byl zodpovědný už Šalomoun, jenž si ke stavbě chrámu pozval stavitele z Týru. Explicitně je v každém případě zmíněn izraelský král Menaše, jenž: *Nechal vyrobit modlu Ašery a vztyčil ji v chrámu*. Naproti tomu Jošiáš, reformátor Hospodina kultu, ašeru, která stála v chrámu, *spálil a prach rozptýlil po hrobech lidu*.

To, jak taková podobizna Ašery sku-

tečně vypadala, z Bible však nevíme. Obrázek si můžeme udělat na základě řady nálezů, které archeologové odhalili v oblasti Syropalestiny, z nichž nejvýznamnější co do kvantity jsou sošky. Ty nejstarší z pozdní doby bronzové většinou představují postavu se zdůrazněnými ženskými znaky - takovou naši věstonickou Venuši. Figurka se širokými boky má často korunu a účes podobný egyptské Hathoře, na plaketách a přívěscích drží v rukou lotosové květy a hady. Další zvířata, která se k ní pojí, jsou lvi, býčci a kozorožci. Na jedné ze zlatých plaket, která byla nalezena poblíž starověkého Ugaritu v Sýrii, jsou pod bohyní astrální symboly - měsíc a hvězdy. Mimochodem, tyto nálezy mají zajímavou paralelu v umění pěstovaném o tisíce let později. Ve výtvarných motivech umění doby Karla IV. i staletí pozdějších nacházíme Pannu Marii, která stojí na půlměsíci - což je odvozeno z textu Zjevení Janova, kde vystupuje *„žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou 12 hvězd kolem hlavy“*. (Jedno z pozoruhodných zobrazení Panny Marie se zmíněným motivem měsíce představuje Panna Marie v putovní bazilice na moravském Hostýně - i když zde se půlměsíc, na kterém stojí, vykládá jako symbol Turků, nad nimiž zvítězili místní obyvatelé.)

Nejvýznamnějším motivem, který v syropalestinském prostředí s bohyní souvisí, je posvátný strom, což připomíná právě souvislost bohyně

Ašery a stromu v Bibli. To spojení je tak silné, že dochází i k tomu, že strom může bohyni přímo nahradit, takže na některých výjevech je jen strom, případně větvička a kolem další motivy a symboly bohyně. Typický je také obraz stromu, jehož spodní větve okusují kozorožci, nebo obraz, kde je vymodelován jen oblíček a větvička na místě těla.

Za zmínku stojí také hliněné ženské sošky z biblické doby, kterých bylo nalezeno opravdu velké množství a které jeden z badatelů trefně pojmenoval „hliněné modlitby“. Šlo patrně o jakési talismany, zastupující bohyni, od níž vyznačují, především ženy, očekávaly náklonnost a podporu v tom nejdůležitějším - zabezpečení zdárného mateřství, porodu, ale i obecně života jako takového.

Největší senzaci a rozruch mezi teology i archeology nicméně způsobily doklady z oblasti epigrafiky - nápisy. V této souvislosti se proslavily především lokality Kuntillet Ajrud a Khirbet el-Qom, který leží 40 km od Jeruzaléma a kde byl na stěně hrobky z 8. stol. vytesán nápis *Požehnan necht' je Urijahú skrze Jahveho a jeho Ašeru*. V případě Kuntillet Ajrud, pouštní pevnosti a zastávky pro karavany západně od biblického Hebronu, se inkriminované nápisy nacházely na střepech z obrovských hliněných nádob a rovněž měly formu požehnaní. První zní *Bud'te požehnaní skrze Jahveho samašského a jeho (A)šeru*, další obsahuje podobnou frázi ... *skrze Jahveho temanského a jeho Ašeru*.

Nápisy doprovázejí kresby, jedna představuje ženu na trůně a před ní jsou dvě postavy a známý motiv stromu s kozorožci po obou stranách a další symboly. Kromě evidentní spojitosti s bohyní tato požehnaní svědčí o tom, že izraelský bůh byl ve starších dobách uctíván v různých lokalitách jako jejich patron. Nezetkáváme se s touto záležitostí dodnes? Nemluví se o Panně Marii Lurdské, Guadalupské či zmíněné svatohostýnské?

Dostáváme se opět k Marii. K Marii, o níž M. Jan Hus v Postile říká: „Kdo nás přivede k tomu králi Kristovi? Jistě nižádný jiný, jedině hvězda

skvoucí, to jest drahá panna Maria. O níž zajisté zpívá církev svatá: Zdráva, hvězdo mořská, matko Boží slavná, šťastná bráno nebeská!“

Hvězdo mořská... Je zvláštní, že také jeden z titulů bohyně Ašery byl Paní moře. A je také zajímavé, že na některých klínopisných tabulkách z Ugaritu, které jsou naším hlavním pramenem k syropalestinskému náboženství, vystupuje nejen jako manželka hlavního boha Ela - což je také jedno z hebrejských označení pro izraelského Boha v Bibli, matka všech bohů a přeneseně i lidí, ale též prostředník mezi svým druhem a ostatními... **KB**

Kdo byla Elihana, dcera Gaela

Vzácná, téměř 2600 let stará pečeť s vyrytým jménem „Elihana bat Gael“ byla nalezena při vykopávkách, které Izraelský památkový úřad vede ve městě Davidově, v národním parku - ve zbytcích stavby, která kdysi patrně sloužila jako „administrativní centrum“. Nedaleko byla nalezena další pečeť, tentokrát s mužským jménem Saaryjahu, ben Šabenjahu. Podle archeologů měla „majitelka pečeti výjimečné postavení v porovnání s běžnými ženami z éry prvního chrámu. Těšila se statutu, jenž jí umožňoval provozovat obchod a vlastnit majetek.“ ... Vedoucí archeologové dále uvádějí: Osobní pečeti, jako jsou tyto, byly používány pro podepisování dokumentů a často byly také součástí prstenu, který vlastník nosil. Ve starověku označovaly totožnost, genealogii a status vlastníka pečeti.“ Podle dr. Misgava z Hebrejské univerzity v Jeruzalému: „...Jméno Eliha ... je ženskou formou jména Eli, známého z Bible. Písmo na pečeti je nápadně podobné písmu na amonských pečetích, což může ukazovat na cizí původ umělce, jenž pečeť vytvořil a snad i na cizí původ Elihany, která patrně přišla z východu od Jordánu.“ Pokud jde o jméno Sa'arjahu, objevuje se na střepech z Aradu a znamená „Pán, jenž se zjevil v bouři“ (viz Job 38).

www.antiquities.org

Nad Písmem

JINOU OPTIKOU

Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: „Otče, neprosím jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří; aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, ...“

Dnešní text začíná úžasně - je to Ježíšova prosba Bohu, abychom to konečně pochopili. Aby nám bylo dáno, aby nám to konečně docvaklo - že nás od Boha nic nedělí, nic než my sami, než naše nedůvěra, že s ním můžeme být jedno. Že se náš život může zcela lišit od našich představ.

Naše představy o životě - myslím ty, které máme v našem pojetí realistických chvil, představu okleštěné o náš idealismus, tužby a snahy být lepšími. Tyto představy vykreslují náš život poměrně skepticky. Motáme se v kruhu, stejně vzdychky reagujeme tak jako minule, nedaří se nám vymanit se z našich vzorců chování, někteří cítí, že stárnou, mnozí se ve svém životě cítí bezmocní. V takových chvílích nám dochází, že budoucnost, nad kterou se zamýšlíme, bude možná těžká... A máme pocit, že takhle uvažovat není hodno křesťana, a tak začneme vyvíjet úsilí, abychom naplnili svá očekávání správného křesťanského života, plného důvěry a odevzdání do vůle Boží. Snažíme se naplňovat očekávání kázně, optimismu, veselosti, která jsou na nás, coby vzor-

ného křesťana, kladena... Kým? Janovo evangelium je jiné než ta ostatní. Jan mluví občas o něčem jiném. I tenhle text je nejen o Boží slávě a našem poznání Boha a jeho slávy. Ten text je o tom, že není třeba úsilí, jen to musíme pochopit. Přesněji řečeno přijmout. Není to složité. Není co chápat. Jen přijmout. Ježíš neříká: dávej jim hodně síly, aby byli ukáznění a svědomití... ale „aby byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě...“ Ve druhém čtení dnešní neděle zaznívá: „Kdo žizní, ať přistoupí; kdo touží, ať zadarmo nabere vody života.“ Jde o spočinutí v Bohu. Ne o spočinutí v našich představách o tom, jak být dobrý křesťan. To neznamená, že ve svém životě nemáme vyvíjet úsilí, jen jsou situace, kdy je to spíš na obtíž a je třeba prostě být. Být v Bohu, tak jako Kristus...

Svět a náš život pak funguje úplně jinak. Je to o něčem jiném. Když jsme v Bohu, tak mizí úzkost. V Bohu je ještě líp, než je v maminčině náruči. A to nám přitom připadá nepřekonatelné. Když jsme byli malí, nebylo bezpečnějšího místa. Jen přítomnost v maminčině náruči dokázala vyřešit veškeré problémy.

To prostě stačilo. A pořad to stačí. Pořad to máme. Pořad je to tak jednoduché, stále máme maminku-Otce. Je to ještě lepší proto, že opravdu stále. Nám se jen těžko (po)daří v této náruči setrvat. Nejsme stále jedno. Jedno s Bohem. Netrapme se tím, ale aspoň na to myslíme, že se můžeme kdykoli obrátit do jednoty s Bohem. Boží náruč je stále na dosah. Držme si to vědomí a vracejme se k němu, jak to jen jde. A náš život se může začít proměňovat. Ocitneme se v jiném časoprostoru. Vracíme se k němu, jak to je jde, a v našem životě začnou platit jiné fyzikální zákony. Všechno bude vypadat stejně, ale najednou to přesto funguje nějak jinak. Hladce. Všechno je jedno. Jen jedno je podstatné. V kvantové fyzice nejsou objekty přesně určenými věcmi. Jsou možnostmi, ze kterých si lidské vědomí vybírá. Můžeme svou pozornost zaměřit jinam a rozjasnit tak svůj život. Nesoustředíme se na to, čeho se nám nedostává, ale na to, co máme. To zní jako optimistické klišé s poloplnou sklenicí a nedaří se to pořad, ale přesto: Máme jedno. Máme Boha. Máme všechno. Amen. **E. S.**

Z kazatelského plánu

6. neděle po Velikonocích

Hospodine, slyš můj hlas, když volám. Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: Hleďte mou tvář. Hospodine, tvář tvou hledám. Svoji tvář přede mnou neukrývej. Aleluja! **ŽALM 27,7.8.9**

První čtení: Skutky 16,16-34

Tužby velikonoční (IV):

2. Aby oslavený Pán provázal naši církev znameními své spásné moci, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom svoji lásku k Ježíši Kristu osvědčovali láskou k bližnímu, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, pomoz nám, abychom tvůj svatý zákon obětavě plnili a tvé božské vznešenosti s čistým srdcem sloužili! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Zjevení 22,12-14.16-17.20-21

Evangelium: Jan 17,20-26

Verše k obětování: Žalm 68,20-21

Verše k požehnání: Jan 15,26; 16,14

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, tvůj požehnaný Syn, velekněz nové smlouvy, vstoupil do nebeské svatyně, kde se bez přestání za nás přimlouvá. Dej, ať posvěcení přijímáním jeho těla a krve prospíváme ve víře a bez ustání vyzýváme svaté jméno Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 24, 44, 127, 148, 176, 288, 294, 303

Hospodine, dávej nám pokoj, který nám dovolí se k tobě přibližovat a zadarmo nabírat vody života tvé bezpodmínečné lásky. Amen.

Magnificat...

Dokončení ze str. 1

to okamžik je prchavý, je znakem dokonalosti, krásy a znakem očekávání. Vše, co je zde Lukášem zdůrazněno, nahrazuje Marii svatbu a legitimizuje její postavení. K rituálu svatby náležela v Řecku smlouva mezi tchánem a zetěm, a této přípravné části sňatku se říkalo engyé. (Nevěsta při ní nemusela být vůbec přítomna.) Díky tomu byly zrozené děti legitimní. Okamžik naplnění manželství, svatební noc, tedy to, co bylo příležitostí k oslavám a hostině (a náleželo ke gamos – svatba, sňatek, manželství), mohlo následovat až dlouhou dobu po engyé. Zde však stojí muži a jejich svět zcela stranou. Zachariáš je němý a Josef je toliko kratičce zmíněn jako snoubenec z rodu Davidova (L 1,27). Milostí obdařené jsou ženy a garantem i hybatelem událostí je sám Hospodin.

K TEXTU SAMOTNÉMU

Mariin hymnus připomíná píseň Channy z 1 S 2,1-10 a dá se říci, že podle ní je modelován. Přesto budí dojem, že je osobním výtryskem stavu naplnění a bezprostřední, mimořádné zkušenosti s Hospodinem. Je majestátnější než spontánní jásot Alžběty z L 1,42-45, a ač je Mariina radost veliká, je zcela pod kontrolou starozákonních citátů, ze kterých je její chvalozpěv složen. Postavíme-li vedle sebe L 1,46-55 a septuagintní starozákonní texty, máme zde citace z 1 S 2,1,7; 1 S 1,2; Gn 30,13; Dt 10,21; Ž 111,9; Ž 103,17; Ž 89,11; Job 12,19 a 5,11; Ž 107,9; Iz 41,8; Ž 98,3; Mi 7,20 a 2 S 22,51. Není to až tak překvapivé, neboť Židé recitovali a uměli z paměti řadu starozá-

konních veršů již od dětství a potěšovali se jimi ve všech situacích života. Z tohoto hlediska tedy není divu, že zpěv je složen prakticky kompletně ze starších textů. V momentě intenzivního jásotu je u biblických postav takovýto projev zcela namístě a výstižně nastiňuje kontext nové události. Na straně

Zvěstování Panně Marii. Mistr Vyšebrodského oltáře. kol. r. 1350

druhé je zde patrný Lukášův cit pro práci se starozákonními látkami a jeho kvalifikovaná redakční i autorská práce. (Oba Lukášovy spisy – evangelium i Skutky – vyvolávají otázku, co ještě napsal. Zdaleka nemuselo jít v případě evengelia o jeho „prvotinu“ a lecos nasvědčuje tomu, že zde máme vzdělaného, zkušeného autora.)

STRUČNÝ VÝKLAD TEXTU

Mariin hymnus má čtyři strofy (I. v. 46-48, II. v. 49-50, III. v. 51-53 a IV. v. 54-55) a je v nich patrný paralelismus (charakteristický rys hebrejské starozákonní poezie). Důležité jsou pojmy psyché (duše, dech, duch, duše v podsvětí, ale i bytost, život či mysl) a pneuma (dech, duch, vánek, vítr, ale také

život nebo smýšlení) ve verši 46. „Nemateriální“ části Mariiny osobnosti zde jásají, jásá její „nitro“, a je to zřetelný protiklad k tělu a masu. Radost jakoby se týkala „vyšší složky“ osobnosti člověka – pneuma je hybatelem náboženského života i prožitku a psyché se týká emocí či niterných myšlenkových pochodů. Duše a duch společně plesají! Bůh-Spasitel její, je protějškem Marie, ale stejně tak i nejni- ternějším společníkem, který právě naplnil její život zcela nebyvalým způsobem. Přesto se Marie neuchyluje k ryze „osobní“ formě chvály či vyznání. Nejsou zde extatické či mystické projevy a entuziasmus je usměrněn k očekávání Izraele. Vše je v intencích vyjádření známých starozákonních textů. Od oslavy svatosti jeho jména směřuje hymnus k milosrdenství, síle Hospodinově, svržení pyšných a vladařů, vyvýšení ponižených, nasycení hladových či ponížení bohatých. Hospodin se ujímá svého služebníka Izraele, pamětliv milosrdenství, které zaslíbil otcům, Abrahamovi a jeho potomkům. Vše má sociální, politický a náboženský rozměr. Změní svět skrze toho, který se má narodit. Izrael se dočkal zaslíbeného času! Spiritualita se neuchyluje od tradičního vyznání, nadějí a víry Izraele. Není to spiritualizace již v „prvním plánu“. Dávná očekávání se naplňují a slova starých textů jsou pro vyjádření chvály dostatečně dobrá, nemusí být vypuštěna a nahrazena slovy vlastními, aby vyjádřila nečekanost situace. Naopak, dávná tradice zde osvětluje přítomnost a dává jí smysl i váhu. Záležitost se netýká jen Marie a jejího vyvolení, ale celého vyvoleného lidu a jeho nadějí pěstovaných od Abrahamových časů. Verš

54. zmiňuje, že se Hospodin ujal „služebníka Izraele“, a text přímo odkazuje k Iz 41,8,9; 42,1; 44,1-2,21; 45,4 nebo k L 1,69. V tomto činu se Bůh chopil Izraele a představuje zároveň toho, který bude služebníkem (ř. *pais* – dítě, hoch, jinoch, mladík, potomek, otrok) Izraele, tedy tím, kterého Bůh vyvolil. Text hymnu je nabit odkazy na jiné texty (např. Ž Šal 3,7; 8,39; 10,4; Ž 23,8; 70,19; Iz 34,17; 1 Mak 2,61), ale i na jiné ženy v mimořádných situacích, třeba na Leino prohlášení v Gn 30,13: „Jaké blaho pro mne; všechny dcery mě budou blahoslavit.“

Text Magnificatu pracuje s řadou hebraismů, ale hlavně kontrastů mezi pyšným a pokorným, vysokým a nízkým, bohatým a chudým, stojí zde chudoba proti tyranským

vládcům a nový věk má charakter narovnání vztahů mezi lidmi. Je nastolením času Boží spravedlnosti a potěchy těch, které nikdo než Hospodinův vyvolený potěšit nemůže. Verše přibližují sociální kategorie, které v dějinách stojí ve vzájemném napětí a jsou v souladu s teologií Lukášova evangelia a jeho straněním potřebným.

Nastal čas, kdy zazářila naděje chudým a nastalo „běda“ bohatým (L 6,20-26).

Kulisy příběhu, který hodlá Lukáš Theofilovi vyprávět (L 1,3), jsou velkolepé! Takový příběh je nutné vyslechnout a vzít ho vážně. Neodehrál se někde za rohem a není jen o člověku, ale Bohu, který zasahoval a zasahuje do dějin a lidských životů...

Jiří Lukeš

Modlitba matky za nemocné dítě

Pane světů, slyš a zachraň mne. (Ž 118,25)

Můj Pane, vztahuji k Tobě své dlaně se srdcem pobodaným bolestí a strachem. Stvořiteli, Ty jsi zformoval srdce člověka, a proto dokonale slyšíš jeho nejjemnější struny. Jak bys mohl nevědět, jaké city hýbají mateřským nitrem a jakou záplavu utrpení znamená pro každou matku myšlenka: Mé dítě stůně, je v ohrožení. K Tobě, nade vše Milosrdný, se utíkám ve svém zoufalství, pod Tvými křídly hledám útočiště před násilím starosti a strachu. Přijmi mne v lásce, dej mi spatřit své milosrdenství, nevydávej moji duši napospas hrůze a srdce za kořist žalu. Zachovej mi, prosím, moje dítětko, kéž se zas uzdraví a zraje ku prospěchu. Naše bytosti jsou spolu spjaty tisíce jemných vláken. Je to krev mé krve, můj vlastní, s láskou i bolestí pod srdcem nošený život, s láskou a bolestí přivedený na svět, chovaný, opečovávaný a dospívající, střezovaný každou vteřinou s neskonanou láskou i obavami. A se stejnou láskou, smíšenou s obavami, se dnes řinou moje slzy, zatímco mé srdce utíká za Tebou. Slituj se, nebeský Otče, slituj se a vrat mi mé dítě, ten květ denním světlem sotva zalitý. Dovol mi opět zahlédnout jeho spokojený úsměv a dětskou hravost. A já Ti budu po zbytek svých dní náležitě vděčná. Napnu všechny své síly, abych ho vychovala Tobě ke cti. Aby i ono zasvětilo svůj život především Tobě a aby Tvé svaté Jméno zůstalo v jeho srdci zaznamenáno nesmazatelnou pečeti. Naučím ho ctít Tě a radovat se v Tobě, až do jeho posledního dechu. Otče světů, nezavrhuji mne a netrestej! Netrestej pro prohřešky a nekárej za to, vzbudila-li jsem Tvoji nelibost. Přejdi má provinění a pro nevinost toho dítěte zachovej jeho nádherný život. Ten bezúhonný život, který plní můj vlastní život i naši domácnost posvěceným jasmem a ničím nezkalenou blažeností. Dobrotivý, vyslyš mě, z hloubi srdce tryskající, prosby. Slitovniče, pošli mi svou pomoc v té míře, s jakou v Tebe doufám a k Tobě se obracím. Amen.

(In: *Hodiny zbožnosti (kniha modliteb židovských žen)*, Mohelnice 2008, o. s., *Respekt a tolerance / www.respectandtolerance.com/*, překlad do češtiny a komentář Jaroslav Achab Haidler, úvod a biografické informace Luděk Štipl. O knize informoval ČZ 19/2014)

Pozvání do Nymburka

V úterý 17. května je to na den přesně 80 let, kdy v Nymburce bratr biskup Stanislav Kordule za účasti 28 duchovních a několika tisíců věřících slavnostně otevřel nový sbor Církve československé, sbor nesoucí Husovo jméno a hlásící se tím k jasnému teologickému směru. Na nedělní Hod Boží svatodušní a také na svatodušní pondělí 16. května v 18 hodin, v předvečer 80. výročí slavnostního otevření Husova sboru, církev poděkuje při bohoslužbě Pánu Bohu za jeho dar v podobě tohoto Božího domu. Po bohoslužbě bude připravena tabule ke společnému stolování. Pokud můžete, přijďte, sestry a bratři, chválit Pána spolu s námi!

red

Obnova...

Pokračování ze str. 1

a likvidovány mužské kláštery a řeholníci internováni. Sklepení broumovského kláštera se stalo takovým místem, kde měli mnozí pocítit svou bezmoc a zvůli i násilí mocných. Následující léta trávil Gabriel v dělnické profesi, ale neměl je za ztracená. Poskytla mu rozlišení toho podstatného a toho nadbytečného v církevním provozu. Rozvinula v nich schopnost mluvit o Kristu a o víře s obyčejnými lidmi. A teď tu byl podruhé: koncem 60. let v určitém ideologickém rozvlažení dostal státní souhlas ke kněžské službě (podle par. 16 církevního zákona, čili bez platu) a dostal se sem, aby sloužil sestrám dominikánkám, režimem sem taky přikázaným. V té službě žil sice odkázan na to, co mu mohlo poskytnout společenství sester, ale zejména v radosti tryskající z výsledků II. vatikánského koncilu. Vydrželo to možná pět let a v atmosféře „normalizace“ obrán o „souhlas“ se vrátil opět mezi dělnictvo.

I já jsem se teď mohla po letech taky podívat, jakže jsem se ocitla v broumovském klášteře. Docela jinak než kdysi: Tehdy se gymnazistka obezřetně rozhlížela, než se prosmykla kolem vrátnice a proběhla chodbami za poznáváním tak exotické

kého řeholního světa. Nyní – v proměněném čase a prostředí – jsem vstoupila do těch starých prostor ve společenství dalších, kteří tu měli prožít duchovní obnovu: v obnovených celách, sálech a ostatních prostorách, v obnovené klášterní zahradě. Zde už běžně probíhá řada zajímavých setkání a kulturních i vzdělávacích akcí – např. firemních atp. (viz <http://www.klasterbroumov.cz>). Potřebné zázemí bylo pro nás zajištěno péčí Vzdělávacího a kulturního centra Klášter Broumov. Tomu, a zejména benediktinskému převoru P. Siostrzonkovi patří dík za možnost klášter opět duchovně využít. Ano, i tento fakt lze v historických a společenských souvislostech považovat za Boží milosrdenství.

Účastníci obnovy, duchovní či laici, sem přijeli např. z Liberecka, Jablonecka, Pardubicka a mnoha dalších míst východočeského regionu. Z naší náboženské obce, sídlící pod klášterem v někdejší Husově sboru, se kromě farářky účastnila jedna členka. Program obnovy, připravený sestrou Ivanou Macháčkovou a zajištěný naší královéhradeckou diecézí, se soustředil na Boží milosrdenství, téma v letošním roce mezi křesťany celého světa zvlášť zdůrazněné. Slyšeli jsme mimo jiné: „Nejkrásnějším způsobem je Boží milosrdenství vyličeeno u Lukáše v podobě

stvích o milosrdném Samařanovi a o marnotratném synu. Podobnost o Samařanovi můžeme chápat jako zaměřené navenek – návod k následování. Ale v podobnosti o marnotratném synu Ježíš říká: tak jedná Otec, tak jedná já. Milosrdenství tu je jakousi vyšší spravedlností nebo by bylo možné říci, že milosrdenství je tím nejdokonalejším uskutečněním spravedlnosti. Boží milosrdenství člověka neponižuje, vede ho k návratu k pravdě o sobě samém. Tímto podobnostím se Ježíš obrací ke každému z nás – vždyť i my jsme těmi ztracenými syny a dcerami...“

Přes všechno, co nám tu bylo počátkem letošního dubna poskytnuto, tu hlavní práci obnovy musí na sobě vykonat každý sám, aby z ní měl ten pravý užitek. A přece onomu vážně zaměřenému setkání nechyběl ani humor. To dokládá společná fotka účastníků v zupáncích, jež vyvolávají vzpomínku na mnišské kutny.

Co popřát broumovskému klášteru do dalších časů? Aby byl místem, kde je umožněno tvořivě se vzdělávat, radovat z různých kulturních zážitků, což se už děje, ale také zde opět nacházet křesťanské duchovní zdroje, v dnešním světě tak potřebné.

Jana Wienerová

Odkaz na článek Benjamin Mlýnka: www.ccszhk.cz

Zprávy

Karel IV. Na Prádle

Akce k oslavě 700. výročí narození Karla IV. v kostele sv. Jana Křtitele Na Prádle v Praze (Praha 1 - Malá Strana, Říční 440/6, kostel ČČSH):

- Pátek 13. 5. 18 h Doba Karla IV. Komponovaný pořad z doby Karla IV., účinkují: Jan Židlický – recitace, komorní sbor Resonance – sbormistr Miloslava Pospíšilová
- Sobota 14. 5.

- 15 h Karel IV. – dědic českého trůnu

Přednáška s projekcí fotografií a s živou hudbou z doby Karla IV.

- 18 h Hudba doby Karla IV. Koncert – účinkuje soubor středověké hudby Kvinterna

- 20 h Večer pro Karla IV.

Tento pořad je císaři věnován pro jeho potěšení. Účinkují: Milena Steinmasslová – slovo, Hana Blochová – zpěv, gotická harfa První týden v září 2016 bude spolek 108 Hz pořádat na Malé Straně první ročník Festivalu Hudba zemí Koruny české na dvoře císaře a krále Karla IV. O programu vás budeme podrobněji informovat v letních číslech ČZ. **MP**

Seminář liturgického zpěvu

Zveme všechny zájemce na další semináře liturgického zpěvu.

- 32. seminář v pátek 20. května od 13 do 16 h
- 33. seminář v pátek 17. června od 13 do 16 h

Semináře proběhnou v prostorách Církevní husitské základní umělecké školy Harmonie v Praze 6 - Dejvicích, Bílá 1. Zdarma!

Více informací o škole: www.zusharmonie.cz.

Účast prosím potvrďte SMS na tel.: 603 309 363. Do SMS napište vaše jméno a příjmení. Zájemci o studium si mohou liturgii ČČSH poslechnout a stáhnout z této adresy: www.zusharmonie.cz

Marek Vávra

Výstava Ztracená paměť?

Srdečně zveme všechny zájemce na putovní výstavu Ztracená paměť? Místa nacistické nucené práce v České republice. Ve výstavních prostorách Národní technické knihovny v Praze 6 - Dejvicích denně od 9 do 2 hodin do 15. května. Výstava, jejímž autorem je historik dr. Alfons Adam, vás provede 18 místy – městy, obcemi i opuštěnými oblastmi, na kterých byli během druhé světové války lidé z mnoha evropských zemí – Židé, Romové, Poláci ze Slezska, naverbovaní nebo zavlčení tzv. východní dělníci (Ostarbeiter), západoevropští civilní pracovníci a váleční zajatci – nuceni pracovat pro nacistickou třetí říši. Součástí výstavy je i nově spuštěný web Ztracená paměť?, kde naleznete bližší informace o výstavě i doprovodný multimediální materiál k jednotlivým místům. **red**

Vita Caroli
Výstava Vita Caroli ve velkém výstavním sále Národního technického muzea v Praze představí stavitelské umění v době velkého stavitelského rozmachu za vlády Karla IV. Prezentována bude řada dobových stavebních prvků a stavitelských postupů. Například funkční replika středověkého dřevěného jeřábu na lidský pohon, který byl zkonstruován na základě vyobrazení v Bibli Václava IV. Dalším z velkých stavebních strojů bude plně funkční replika gotického beranidla používaného pro beranění/zatloukání dřevěných pilotů při zakládání staveb nebo stavbě mostů. Výstava proběhne od 12. května do začátku příštího roku. (www.ntm.cz). **red**

Program divadla Mana

- Neděle 8. 5. - 17 h - Aladinova kouzelná lampa
- Úterý 10. 5. - 19.30 h - Návrat Mladého prince
- Středa 11. 5. - 19.30 h - Miroslav Matouš - Hledání cesty světa
Prezentace nové knihy básníka, kněze a publicisty Miroslava Matouše
- Středa 18. 5. - 19.30 h - B. Hrabal, J. Korčák: Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet
- Pátek 27. 5. - 19.30 h - Eric E. Schmitt: Hotel mezi dvěma světy
- Pondělí - 30. 5. - 19.30 h - Krlíček aneb radostné bezdomovectví

Program divadla Mana

- Neděle 8. 5. - 17 h - Aladinova kouzelná lampa
- Úterý 10. 5. - 19.30 h - Návrat Mladého prince
- Středa 11. 5. - 19.30 h - Miroslav Matouš - Hledání cesty světa
Prezentace nové knihy básníka, kněze a publicisty Miroslava Matouše
- Středa 18. 5. - 19.30 h - B. Hrabal, J. Korčák: Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet
- Pátek 27. 5. - 19.30 h - Eric E. Schmitt: Hotel mezi dvěma světy
- Pondělí - 30. 5. - 19.30 h - Krlíček aneb radostné bezdomovectví

Husův sbor Vršovice, Moskevská 34/967, Praha 10 - Vršovice www.vrsovickedivadlo.cz. **red**

Setkání třetího věku v Karlíně

NO v Karlíně a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádá v rámci Setkání třetího věku v úterý 31. 5. v 15 h setkání s japanologem Jakubem Zemanem. Host bude vyprávět o poezii haiku, o cestě japonského meče stylu Toyama rjú a o Japonsku, které miluje. Nabídne také autorské čtení vlastních haiku a úryvků z chystaného historického románu ze starého Japonska „Nitten – tajná biografie Miyamoto Musashiho“. Zazní i krátký klavírní recitál autorovy manželky Kajoko Fukuda-Zemanové a zpěvačky Ivaňy Štréblkové. Program obohatí ukázková obřadní příprava čaje „bundžinča“ s ochutnávkou pro zájemce. **Horská vesnice**
psa štěkat neomrzí na svou ozvěnu. **ON**

Koncerty u sv. Mikuláše

- 9. 5. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Camerata Pragensis Orchestra
Aleš Bárta - varhany
- 10. 5. - 17 hodin
Bach, Händel, Mozart, Dvořák
Jan Kalfus - varhany
Yvona Škvárová - mezzosoprán
- 11. 5. - 17 hodin
Bach, Händel, Telemann, Marais
Josef Popelka - varhany
Miroslav Lopuchovský - flétna
- 11. 5. - 20 hodin
Vivaldi, Mozart, Dvořák
Vivaldi Orchestra Praga
Václav Návrat - barokní housle
- 12. 5. - 17 hodin
Bach, Händel, Vivaldi
Saint Nicholas Chamber soloists
Michal Hanzal - varhany
Martina Bauerová - soprán
František Bílek - trubka
- 13. 5. - 17 hodin
Bach, Schubert, Dvořák, Verdi
Josef Kšica - varhany
Tomáš Jindra - bas
- 13. 5. - 20 hodin
Mozart, Bach, Vivaldi, Dvořák
Prague String Orchestra
Adéla Vondráčková - housle
Vratislav Vlna - hoboj
- 14. 5. - 17 hodin
Bach, Telemann, Mozart, Franck
Zuzana Němečková - varhany
Petr Příbyl - viola
- 14. 5. - 20 hodin
Bach, Vivaldi, Mozart, Paganini
Consortium Pragense Orchestra
Yvona Škvárová - mezzosoprán
Miroslav Laštovka - trubka
- 15. 5. - 17 hodin
Bach, Gounod, Mozart, Dvořák
Gaudium Cantorum Mixed Choir
Štěpánka Heřmánková - sbormistr, soprán
Přemysl Kšica - varhany
- 15. 5. - 20 hodin
Bach, Händel, Vivaldi, Mozart
Camerata Pragensis Orchestra
Aleš Bárta - varhany

Inzerce

Oslava 700 let narození Karla IV. – českého krále a římskoněmeckého císaře

Podává ČČSH N. O. Praha 6-Dejvice
především patrony
ThDr. Tomáše Baity
a s podporou MČ Praha 6

Neděle 15. 5. 2016 od 18.00
Koncert skupiny Spiritual kvintet
s promluvou o Karlu IV.

Kostel N. O. Dejvice, Wuchterlova 5, Praha 6

Průkazky na nadřazené programy dle věku vyžaduje:
dvojitý vstupní vstupní list
úplň na 603 724 823

6

Výběrové řízení na funkci ředitele/ředitelky církevní Husovy základní a mateřské školy Směrovka

Náboženská obec Církev československé husitské v Hostivici vyhláší výběrové řízení na ředitele/ředitelku církevní mateřské školy se záměrem rozšíření o malotřídní základní školu. Předpoklady pro výkon činnosti ředitele/ředitelky podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

Požadavky pro výkon činnosti ředitele/ředitelky:

- vztah k alternativnímu vzdělávání,
 - znalost školských právních předpisů a školské problematiky,
 - základní ekonomické znalosti,
 - organizační a řídicí schopnosti.
- K přihlášce přiložte:**
- kopie dokladů o dosaženém vzdělání,
 - doklad o průběhu zaměstnání a délce praxe podle § 5 odst. 1 zákona o pedagogických pracovnících,
 - strukturovaný životopis,
 - koncepci rozvoje školy (v rozsahu maximálně 5 normostran),
 - výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší 3 měsíce).
- Lhůta pro podání přihlášky do výběrového řízení končí dne 10. června 2016. Možný nástupní termín 1. července 2016. Přihlášky mohou uchazeči podat v elektronické podobě na adresu: sbor-hostovice@seznam.cz. Návštěvu školy a základní informace si sjednejte na tel.: 737 128 702 u Jitky Brejtrové.

Teologická konference ČČSH

na téma *Identita ČČSH v duchovním životě a zbožnosti* proběhne 26. - 27. května v Brně (Penzion Zahradka, Lipová 26). Z programu: *Svatosti* (br. biskup D. Tonzar), *Mariánská úcta v ČČSH* (br. biskup F. Štojdil), *Svědkové Páně* (br. patriarcha T. Butta), *Sociální práce jako jeden projev duchovního života církve* (br. biskup R. Göbel), *Katolická ČČSH* (br. biskup J. J. Dovala), *Modlitba* (br. biskup P. Pechanec), *Jak dál...* (br. biskup J. Hradil), *Shrnutí* (br. prof. Z. Kučera). Konference je otevřena všem zájemcům z ČČSH. Konferenční poplatek, splatný na místě, činí za celou konferenci včetně ubytování 350 Kč. Při účasti pouze jeden den bez ubytování činí poplatek 100 Kč. Detailní rozpis najdete na webu církve v rubrice Pozvánky. Přihlašujte se, prosíme, nejpozději do 15. 5. na adresu naukového odboru ÚÚR: Kristýna Mlýnková, Naukový odbor ÚÚR, Wuchterlova 523/5, 160 00 Praha 6, e-mail: kristyna.mlynkova@ccsh.cz, tel. 220 398 113, 720 404 778. V přihlášce, prosíme, uveďte své jméno, příjmení, titul, náboženskou obec a funkci, kontaktní údaje (e-mail, telefon) a zda se zúčastníte celé konference či jen určitý den. **KM**

PRO DĚTI A MLÁDEŽ**JEŽÍŠOVA MODLITBA ZA UČEDNÍKY**

Tajenku získáte tak, že si z ekumenického překladu Bible, textu Jan 17,20-26 vypíšete písmenka podle tohoto klíče: první číslo znamená číslo verše, druhé udává slovo v tomto verši (počítají se samozřejmě i předložky a spojky), třetí pak určuje písmeno v daném slovu.

25,1,2 21,11,2 26,4,4 20,3,1 24,6,3 21,24,1 20,1,7
26,8,3 24,7,2 21,4,2 25,5,5 20,4,2 23,7,2 25,7,2
20,11,1 23,7,1 26,4,2 21,4,3 23,9,3 24,18,5

(Řešení z minulého čísla: Zanechávám vám pokoj. Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí.) **Jana Krajčříková**

Týdeník Církve československé husitské

Český zápas

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlíbků 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
MK ČR E 127 ISSN 0323-1321 Předplatné: Mgr. F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production; tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

